

23. mednarodno strokovno
posvetovanje potujočih knjižnic

festival bibliobusov

15. in 16. maja 2026
v Novi Gorici

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica
v sodelovanju z Zvezo bibliotekarskih društev Slovenije

23. mednarodno strokovno posvetovanje potujočih knjižnic & Festival bibliobusov

Knjižica povzetkov

Nova Gorica, 15 in 16. maj 2026

Knjige na poti: zgodba naše potujoče knjižnice

Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica

Povzetek:

Goriški bibliobus je mobilna enota Goriške knjižnice Franceta Bevka Nova Gorica. Prevaža več kot 5000 zgodb in ljudem vseh generacij približuje knjige ter ohranja veselje do branja.

Začetki delovanja potujoče knjižnice segajo v leto 1966, ko so bile v inventarno knjigo vpisane prve darovane knjige. Pionirji potujočega knjižničarstva na Goriškem so z veliko predanostjo utirali nove poti - knjižne kovčke so pripeljali do podjetij in vasi, kjer so jih hranili prostovoljci. Prvo vozilo je knjižnica kupila leta 1975 v sodelovanju z Lavričevo knjižnico Ajdovščina, leta 1977 pa se jima je pridružila še Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin. Območje delovanja je bilo obsežno, vsakodnevni tereni in slabe cestne razmere pa so bibliobus hitro iztrošili, zato je bil nakup novega vozila leta 1983 neizbežen. Temu sta sledila nakupa še dveh bibliobusov, leta 1995 in 2005. Leta 2024 je v garažo Goriške knjižnice zapeljal novi, že peti bibliobus, ki je rezultat dolgoletnih izkušenj predhodnikov in kolegov potujočih knjižnic. Odlikujejo ga sodobna zasnova, podoba in tehnologija, kot so dvigalo za invalide in gibalno ovirane osebe, RFID tehnologija, sončne celice in drugo.

Z leti neprekinjenega delovanja je bibliobus Goriške knjižnice postal več kot le vozilo s knjigami - postal je sestavni del lokalnega okolja in skupnosti, ki jo obiskuje. Povezuje kraje in ustanove na območju Goriške regije, kot so šole, vrtci, domovi starejših občanov, varstveno-delovni centri in skupnost za pomoč odvisnikom, od leta 2008 pa deluje tudi čezmejno. Je stičišče učenja, srečevanja in druženja. Ure pravljic za otroke in odrasle, potujoče razstave ter različne bralno-spodbujevalne akcije pa osnovno poslanstvo potujočih knjižnic - približati knjigo ljudem in spodbuditi k obisku knjižnice čim več uporabnikov - le še (o)bogatijo.

Bibliobus Milan: 40 let potovanja

Martina Chiarei, Elisa Potenza, Bibliobus - Sistema Bibliotecario di Milano

Povzetek:

V predstavitvi bo na kratko orisana zgodba milanskega bibliobusa od njegovih začetkov leta 1984 s poudarkom na spremembah v zadnjih letih. Te so bile uvedene z namenom zadovoljevanja spreminjajočih se potreb meščanov in izvajanja posebnih projektov, kot so obiski šol ter posvečanje pozornosti deprivilegiranim območjem.

Majhna, a srčna ekipa knjižničarjev in predan voznik vsak dan skrbijo, da sta branje in kultura dostopna vsem - tudi tistim, ki živijo daleč od klasičnih knjižnic. V velikem Milanu niso vse soseske enako opremljene. Bibliobus to vrzel premošča s tedenskimi postanki po celem mestu, od obrobja do živahnih tržnic. Več kot le izposoja gradiva je bibliobus prostor za klepet in druženje, kjer se predvsem starejši prebivalci počutijo dobrodošle.

Poleg rednih voženj bibliobus obiskuje tudi šole, domove za ostarele in centre za osebe s posebnimi potrebami. Sodeluje pri velikih dogodkih, kot je *BookCity Milano*, in je polno vključen v mestni knjižnični sistem. Dokazuje, da se knjižnične storitve lahko prilagodijo in ostanejo blizu ljudem.

Na krovu je vzdušje sproščeno; večino uporabnikov poznamo po imenu, z mnogimi smo na "ti". Ko smo zaradi vzdrževanja odsotni, nas zvesti člani močno pogrešajo. Včasih pa nas kdo tudi zamenja za zdravniško ordinacijo, matični urad ali knjigarno.

Naša najnovejša okrepitev je plišasta želva, ki pa še nima imena. Komaj čakamo na vaše predloge!

O avtoricah:

Martina Chiarei je vodja potujoče knjižnice, **Elisa Potenza** pa ena izmed odličnih knjižničark, ki delajo na bibliobusu. Obe prihajata iz različnih okolij (od turizma do računovodstva), a ju združujeta ljubezen do knjig in ambiciozen cilj: navdušiti za branje vedno več ljudi vseh generacij.

Potujoče knjižnice in njihova vloga pri socialni vključenosti

Klaudija Mandić, *Mestna knjižnica in čitalnica Vinkovci*

Povzetek:

V predstavitvi bodo prikazani rezultati doktorske raziskave, ki je bila usmerjena v preučevanje vloge potujočih knjižnic pri naslavljanju socialne izključenosti v podeželskih skupnostih. Raziskava je temeljila na večdimenzionalnem razumevanju socialne izključenosti, ki zajema ekonomsko, prostorsko, kulturno, institucionalno in digitalno razsežnost. Raziskuje, kako lahko storitve potujočih knjižnic prispevajo k izboljšanju dostopa do informacij, izobraževanja in kulture na območjih z omejeno kulturno infrastrukturo.

Empirična študija združuje kvalitativne in kvantitativne metode, vključno z analizo skupnosti, anketnim vprašalnikom ter polstrukturiranimi intervjuji z uporabniki in lokalnimi odločevalci. Raziskava je bila izvedena v treh naseljih v Vukovarsko-srijemski županiji (Hrvaška): v Lipovcu in Nijemcih, ki ju obiskuje potujoča knjižnica, ter v Markušici, ki v mrežo potujoče knjižnice ni vključena.

Izpostavljene bodo ključne ugotovitve študije, iz katerih je razvidno, da doživljajo prebivalci podeželskih območij večplastne oblike socialne izključenosti, predvsem pri dostopu do informacij, kulturnih virov in digitalnih priložnosti. Rezultati nakazujejo, da lahko potujoče knjižnice igrajo pomembno vlogo pri blaženju teh izzivov z zagotavljanjem dostopa do kulturnih in izobraževalnih virov ter s spodbujanjem socialne participacije, predvsem med starejšimi odraslimi in otroki. Razlike v zaznani koristnosti storitve so bile povezane z dejavniki, kot so razpoložljivost in trajanje obiskov, digitalne veščine uporabnikov ter stopnja podpore lokalnih oblasti.

V predstavitvi bodo podana tudi priporočila za krepitev vloge potujočih knjižnic pri spodbujanju kulturne dostopnosti in digitalne vključenosti v prikrajšanih podeželskih skupnostih.

O avtorici:

Klaudija Mandić je bibliotekarka v Mestni knjižnici in čitalnici Vinkovci, kjer opravlja funkcijo vodje oddelka za nabavo knjižničnega gradiva. Diplomirala je iz knjižničarstva in informacijskih znanosti ter hrvaškega jezika in književnosti na Univerzi Josipa Juraja Strossmayerja v Osijeku. Leta 2025 je doktorirala na Oddelku za informacijske znanosti Univerze v Zadru, v okviru doktorskega programa Družba znanja in prenos informacij. Njeni strokovni in raziskovalni interesi so usmerjeni v potujoče knjižnice, socialno vključenost, dostop do informacij ter knjižnične storitve za prikrajšane skupnosti.

Gremo na elektriko!

Nejc Perko, Knjižnica dr. Toneta Pretnarja

Povzetek:

Predavanje je namenjeno predstavitvi novega bibliobusa v Knjižnici dr. Toneta Pretnarja v Tržiču. Novo vozilo je električno, kar samo po sebi predstavlja zanimivost. Predstavljene bodo razlike med tem in prejšnjim vozilom, orisano pa bo tudi delovanje potujoče knjižnice v tržiški občini.

O avtorju:

Nejc Perko je bibliotekar, zaposlen v Knjižnici dr. Toneta Pretnarja. Glavna področja, ki ju pokriva sta domoznastvo in potujoča knjižnica. Objavlja strokovne članke v različnih revijah, na portalu Kamra.si, Obrazi slovenskih pokrajin itd. Delo potujočega knjižničarja opravlja samostojno, t.i. kot edini zaposleni.

Med potrebami skupnosti in logistiko: reorganizacija mreže postajališč bibliobusa

Nika Čabrić, Knjižnice mesta Zagreb, Bibliobusna služba

Povzetek:

Knjižnice mesta Zagreb (Knjižnice grada Zagreba - KGZ) predstavljajo največjo mrežo splošnih knjižnic na Hrvaškem. Njihova služba potujoče knjižnice že od leta 1976 deluje kot edinstven model, ki z enim vozilom v dveh izmenah oskrbuje 31 postajališč v mestu Zagreb in 16 v Zagrebški županiji. Pod geslom »vsaka dva tedna, ob istem času, na istem mestu« bibliobus v dopoldanskem času obiskuje šole in vrtce, popoldan pa stanovanjska naselja.

Od izločitve starega vozila leta 2022 se KGZ sooča z nenehnimi zahtevami po novih postajališčih, vendar so trenutne zmogljivosti povsem zasedene. Zato izvajajo letne evalvacije, na podlagi katerih reorganizirajo mrežo postajališč glede na možnosti parkiranja, sodelovanje z lokalnimi ustanovami in bližino stacionarnih knjižnic. Ko se izkaže, da določena lokacija storitve ne potrebuje več, obisk bibliobusa dodelijo območju, ki izkazuje večji interes.

Pri vožnjah glavno oviro predstavlja logistika. Po hribovitih četrtih, kot je Podsljeme, ter na številnih dvoriščih ustanov velika vozila ne morejo voziti zaradi ozkih in strmih ulic. To težavo je mesto Zagreb naslovalo z namero, da do jeseni 2025 nakupijo manjši bibliokombi, kar je ključnega pomena predvsem za Zagrebško županijo, kjer v 15 od 25 občin nimajo nobene knjižnične storitve, obstoječa pokritost potrebam skupnosti pa ne zadošča. Reorganizacija sledi cilju spodbujanja enakopravnosti pri dostopu do kulture in vseživljenjskega učenja. V predstavitvi bo obravnavano strateško usklajevanje med željami skupnosti in objektivnimi logističnimi omejitvami potujočega knjižničarstva.

O avtorici:

Nika Čabrić je leta 2010 diplomirala na dodiplomskem študiju hrvaške kulture in filozofije na Hrvaških študijih Univerze v Zagrebu ter pridobila naziv magistrica kroatologije in filozofije. Leta 2015 je na Filozofski fakulteti Univerze v Zagrebu uspešno zaključila tudi izredni magistrski študij informacijskih znanosti, smer bibliotekarstvo ter pridobila naziv magistrica bibliotekarstva. Od leta 2010 je zaposlena kot knjižničarka v Knjižnicah mesta Zagreb. Leta 2017 je bila imenovana za vodjo bibliobusne službe.

Zadovoljstvo zaposlenih z delom v potujoči knjižnici

Hilarija Kete, *Lavričeva knjižnica Ajdovščina*

Povzetek:

Zadovoljstvo zaposlenih je ključ do njihove učinkovitosti, uspešnosti in zavzetosti in ga merimo tudi v knjižnicah. Ob pregledu strokovne literature in virov smo ugotovili, da študija, ki bi ugotavljala zadovoljstvo zaposlenih v potujočih knjižnicah v Sloveniji, še ni bila izvedena. Obstaja nekaj raziskav o zadovoljstvu zaposlenih v splošnih knjižnicah na splošno, vendar je delo v potujoči knjižnici v več pogledih precej specifično in na zadovoljstvo posameznega zaposlenega pri tej obliki dela vpliva več različnih dejavnikov, kot so medosebni odnosi na delovnem mestu, fizične delovne razmere, možnost strokovnega in osebnega razvoja, delovno okolje, nadrejeni, plačilo, organizacija dela ...

Z anketo smo želeli ugotoviti, kje v okvirih zadovoljstva na delu smo danes, hkrati pa odpreti tudi prostor za predloge, s katerimi bi lahko oblikovali pogoje dela potujoče knjižnice v prihodnosti.

V raziskavi smo uporabili metode, značilne za kvantitativno raziskovanje. Za način zbiranja podatkov smo uporabili anketni vprašalnik z vprašanji zaprtega tipa, kjer so poleg vprašanja ponujeni odgovori z navedenimi alternativami, in vprašanji z ocenjevalno lestvico z več vmesnimi kategorijami, med katerimi anketiranec po svoji izbiri označi eno izmed njih. Ponekod je bila ponujena tudi možnost samostojnega oblikovanja odgovora anketiranca. Prvi sklop vprašalnika je zajemal osnovne podatke o zaposlenih, v drugem smo preverjali, kako različni dejavniki vplivajo na njihovo zadovoljstvo pri delu v potujoči knjižnici, pri tem pa smo se osredotočali na delovne pogoje, fizične obremenitve in organizacijske dejavnike. Tretji sklop vprašanj je bil usmerjen v ugotavljanje subjektivne zaznave smisla dela, plačila za delo, medosebnih odnosov ter možnosti napredovanja.

Anketa je bila 16. 3. 2026 poslana zaposlenim v potujočih knjižnicah na njihov elektronski naslov, njihove odgovore smo sprejemali do 31. 3. 2026. Odgovorilo je 27 anketirancev.

Stabilnost v gibanju: potujoče knjižnice med statističnimi trendi in pričakovanji uporabnikov

Matjaž Stibilj, *Valvasorjeva knjižnica Krško*

Povzetek:

Prispevek obravnava vlogo in pomen potujočih knjižnic v slovenskem knjižničnem prostoru skozi prizmo statističnih podatkov zadnjega desetletja in neposrednih odzivov uporabnikov. V prvem delu je predstavljena primerjalna analiza ključnih kazalnikov (obisk, izposoja, število aktivnih članov) med splošnimi knjižnicami kot celoto in potujočimi knjižnicami. Rezultati kažejo, da potujoče knjižnice kljub trendom digitalizacije in spreminjanju bralnih navad ne beležijo upada zanimanja. Specifična dostopnost in osebni pristop zagotavljata visoko stopnjo lojalnosti uporabnikov ter stabilno prisotnost v lokalnih okoljih, kjer je druga kulturna ponudba pogosto omejena.

Drugi del prispevka temelji na anketi, izvedeni med uporabniki bibliobusov, ki osvetljuje njihov odnos do te specifične oblike knjižnične dejavnosti. Poleg zadovoljstva uporabnikov z obstoječim stanjem so bile v okviru raziskave ugotovljene tudi razvojne možnosti potujočega knjižničarstva. V anketi je bilo izpostavljeno zanimanje za določene dopolnilne storitve, ki bi poleg osnovne izposoje gradiva lahko nadgradile ponudbo, vendar poudarek uporabnikov še vedno ostaja na primarni funkciji knjižnice.

O avtorju:

Matjaž Stibilj, zgodovinar in sociolog kulture, je v knjižničarstvu zaposlen od leta 2005. Poklicno pot knjižničarja je začel v Lavričevi knjižnici Ajdovščina, kjer se je posvečal delu z uporabniki, tehničnemu razvoju, uvedbi tehnologije RFID ter nekaj časa delal tudi na potujoči knjižnici. Leta 2020 je sodeloval pri vzpostavitvi Posavske potujoče knjižnice, danes pa je zaposlen v Valvasorjevi knjižnici Krško, kjer je bil aktivno vključen v projekt izgradnje nove knjižnice in digitalizacijo storitev. Od leta 2021 vodi Sekcijo za potujoče knjižnice pri ZBDS.

Okrogla miza: Med željami uporabnikov in realnostjo terena: kam naprej s potujočimi knjižnicami?

Na okrogli mizi bomo izhajali iz rezultatov dveh anket, ki osvetlujeta pogled uporabnikov in zaposlenih na potujoče knjižnice. Medtem ko uporabniki izražajo interes za razvoj novih storitev, anketa med zaposlenimi razkriva številne izzive – od pomanjkanja časa za interno delo do organizacijskih in kadrovskih omejitev.

V razpravi bomo iskali odgovore na vprašanje, kako v takšnih razmerah razmišljati o prihodnosti potujočih knjižnic – ali je razvoj novih storitev sploh možen in pod kakšnimi pogoji? Poseben poudarek bo namenjen iskanju ravnotežja med pričakovanji uporabnikov in realnimi možnostmi izvajanja storitev na terenu.

Izzivi in prihodnost splitske bibliobusne službe

Petra Skelin Giljanović, *Mestna knjižnica Marka Marulića Split*

Povzetek:

Županijska bibliobusna služba Mestne knjižnice Marka Marulića Split je bila vzpostavljena leta 2023 zahvaljujoč projektu „*Za dobre vibre – čitaj libre*“, financiranem iz sredstev Evropske unije in državnega proračuna Republike Hrvatske. Poleg nabave vozila in vzpostavitve službe so bile v okviru projekta organizirane številne delavnice za otroke in mlade, osebe z invalidnostjo ter osebe, starejše od 55 let, pa tudi kampanja za spodbujanje branja, ki je vključevala okroglo mizo o pomenu branja. Z aktivnostmi za uporabnike so nadaljevali tudi po zaključku projekta; letno se izvede več kot 130 dejavnosti, ki vključujejo gostovanja pisateljev, bralne ure, likovne delavnice, kvize, razstave itd.

V prispevku bo predstavljeno, na kakšen način je bila služba vzpostavljena, kako se financira po zaključku projekta, s katerimi izzivi se sooča, kako se načrtuje njen razvoj in kaj lahko od nje pričakujemo v prihodnje. Prav tako bo poudarjeno, zakaj je razpis *Z branjem do vključujoče družbe* izjemnega pomena za bibliobusne službe na Hrvaškem, ter na primeru prikazano, kako lahko potujoče knjižnice integrirajo in promovirajo lokalno kulturo.

O avtorici:

Petra Skelin Giljanović, magistrica sociologije in komunikologije, je kot vodja projekta „*Za dobre vibre – čitaj libre*“ sodelovala pri vzpostavitvi Županijske bibliobusne službe Mestne knjižnice Marka Marulića Split. Po zaključku projekta je nadaljevala s koordinacijo dela bibliobusne službe, kot višja strokovna sodelavka za programe in projekte pa dela na pripravi in izvedbi novih projektov – ne le evropskih, temveč tudi nacionalnih, regionalnih in lokalnih. Pri svojem delu promovira pomen knjižničarstva in branja, zlasti med otroki in

mladimi. Sodeluje pri organizaciji in promociji številnih dogodkov ter v knjižnici koordinira mednarodni projekt *Science Comes to Town*. Je članica Društva za komunikacijsko in medijsko kulturo ter Društva knjižničarjev v Splitu. Posebej jo zanimajo medijska in oceanska pismenost ter vzpostavljanje mednarodnega sodelovanja s knjižničarji in strokovnjaki s celega sveta.

Vpliv bibliopedagoških dejavnosti potujoče knjižnice na zgodnji razvoj bralne kulture na podeželju

Nuša Ramšak, *Knjižnica Ivana Potrča Ptuj*

Povzetek:

Bibliopedagoška dejavnost v potujočih knjižnicah predstavlja pomembno obliko spodbujanja bralne kulture in omogoča dostop do knjižničnih storitev tudi otrokom v okoljih, kjer je dostop do osrednjih knjižnic omejen. Bibliopedagoške dejavnosti kot npr. pravljíčne urice imajo pomembno vlogo pri prvem stiku otrok s knjigo, branjem in knjižnico nasploh. Prav v zgodnjem obdobju se oblikujejo bralne navade, interes za branje in pozitiven odnos do knjig, zato je vrednotenje teh dejavnosti pomembno za nadaljnji razvoj knjižnične prakse.

V raziskavi, ki smo jo opravili, smo obravnavali vpliv bibliopedagoških dejavnosti potujoče knjižnice Knjižnice Ivana Potrča Ptuj na razvoj bralnega interesa in odnosa do branja pri otrocih predšolske starosti ter učencih prve triade osnovne šole. Namen raziskave je bil ugotoviti, v kolikšni meri bibliopedagoške dejavnosti potujoče knjižnice prispevajo k razvoju bralnega interesa in pozitivnega odnosa do branja pri otrocih. Z anketnim vprašalnikom smo anketirali vzgojitelje vrtcev in učitelje prve triade osnovnih šol, ki spremljajo otroke pri udeležbi bibliopedagoških dejavnosti. Tako smo lahko analizirali poglede vzgojiteljev, učiteljev, knjižničarjev in zaposlenih v potujoči knjižnici na zaznane spremembe pri otrocih ter oblikovali predloge za nadaljnji razvoj bibliopedagoških dejavnosti. Na predstavitvi bodo predstavljeni rezultati raziskave, ki bodo prispevali tudi k boljšemu razumevanju pomena bibliopedagoških dejavnosti potujoče knjižnice ter k nadaljnjemu razvoju programov za spodbujanje zgodnje bralne kulture. Ugotovitve bodo uporabne kot primer dobre prakse in strokovna podlaga za načrtovanje, evalvacijo in razvoj bibliopedagoških dejavnosti v potujoči knjižnici.

O avtorici:

Nuša Ramšak je dipl. bibliotekarka (UN) in je zaposlena v oddelku potujoče knjižnice v Knjižnici Ivana Potrča Ptuj. Trenutno končuje tudi magisterij iz Bibliotekarstva. V Knjižnici Ivana Potrča Ptuj je pričela delati v letu 2024 na študijskem oddelku, kjer je nadomeščala bolniški/porodniški stalež sodelavke. Oddelku potujoče knjižnice se je pridružila avgusta 2025 in prevzela delo upokojene sodelavke Tjaše Mrgole Jukič.

Potujoča knjižnica v kulturi mesta Kruševac

Snežana Nenezić, *Narodna knjižnica Kruševac*

Povzetek:

Po popisu prebivalstva iz leta 2022 ima mesto Kruševac (ožje mestno območje) 53.746 prebivalcev. Skupno število prebivalcev na celotnem območju mesta Kruševac, ki vključuje 101 naselje, znaša 113.582. V 16 naseljih število prebivalcev presega 1.000.

Leta 2017 se je Narodna knjižnica Kruševac z namenom približati knjigo in pisano besedo uporabnikom, ki v svojem kraju bivanja nimajo dostopa do knjižničnih storitev, prijavila na

razpis Ministrstva za kulturo in informiranje Republike Srbije za sofinanciranje projekta nakupa kombija za izvajanje dejavnosti potujoče knjižnice. Nabavljeno je bilo rabljeno vozilo FIAT IVECO DAILY, katerega notranjost je bila preurejena za namestitev knjig. Zunanost vozila je opremljena z grafično podobo, zaradi česar je prepoznavno na celotnem območju.

Danes potujoča knjižnica obiskuje 8 krajev. Kombi je opremljen z lastno knjižno zbirko. Od leta 2018 dalje prejema potujoča knjižnica z rednim nakupom knjig za splošne knjižnice, ki ga izvaja Ministrstvo za kulturo Republike Srbije, tolikšno število knjig, ko je namenjeno knjižnicam prve kategorije.

»Potujoča knjižnica vam pripelje goste« je dejavnost, v kateri avtorji otroške in mladinske literature skupaj s knjižničarji obiščejo šole, kjer se izvaja storitev, in se družijo z otroki.

V potujoči knjižnici se vključujemo tudi v akcije in dogodke, ki jih organizira mesto ob priložnostih, kot so dan družine, evropski teden mobilnosti, dan knjig za otroke, teden otroka in drugi podobni dogodki.

O avtorici:

Snežana Nenezi je leta 2003 magistrirala na Oddelku za bibliotekarstvo in informatiko na Filološki fakulteti Univerze v Beogradu. Delala je kot katalogizatorica v sistemu COBISS.SR v okviru Narodne knjižnice Kruševac ter organizirala proces digitalizacije domoznanske zbirke. Je avtorica in izvajalka številnih projektov s področja knjižničarstva in informacijskih znanosti, med katerimi je tudi potujoča knjižnica. Prav tako je avtorica istoimenskega akreditiranega seminarja s področja knjižničarstva in informacijskih znanosti (2023, 2024, 2026). Trenutno zaseda delovno mesto direktorice Narodne knjižnice Kruševac.

30 let Sekcije za potujoče knjižnice pri ZBDS: Skupaj smo močnejši!

Ksenija Trs

Povzetek:

Sekcija za potujoče knjižnice pri ZBDS temelji na bogati tradiciji potujočega knjižničarstva v Sloveniji, ki se je začelo v sedemdesetih letih 20. stoletja z uvajanjem prvih bibliobusov. Ti so omogočili dostop do knjižničnih storitev v okoljih brez knjižnic, kar je hitro ustvarilo potrebo po strokovnem povezovanju in izmenjavi izkušenj. Ključni mejnik pri tem predstavlja prvo uradno strokovno srečanje delavcev potujočih knjižnic ter ravnateljev matičnih knjižnic, ki je potekalo 12. maja 1980 v Ljubljani pod okriljem Narodne in univerzitetne knjižnice. Razpravljali so o organizaciji dela, kadrih, financah, mreži bibliobusov in tehničnih vprašanjih. Leta 1991 je sledilo srečanje, namenjeno pripravi tez za oblikovanje standardov potujočih knjižnic, ki so bili istega leta predstavljeni na posvetovanju na Rogli. Ugotovitev, da je delo potujočih knjižnic premalo prepoznavno, je okrepila potrebo po formalnem povezovanju. Leta 1996 je bila ustanovljena podsekcija za potujoče knjižnice, leto pozneje pa preoblikovana v redno Sekcijo za potujoče knjižnice pri ZBDS. Prva predsednica sekcije je bila Nika Pugelj, ki je pomembno prispevala k oblikovanju identitete in delovanja sekcije. Leta 2006 je pod okriljem sekcije začela izhajati publikacija *Potujoče novice*, ki dokumentira razvoj, strokovna srečanja, festivale bibliobusov in dobre prakse. Skozi vsa ta leta sekcija vse bolj dejavno sodeluje tudi mednarodno. Krepijo se povezave z evropskimi potujočimi knjižnicami, izmenjave dobrih praks ter udeležbe na mednarodnih festivalih in strokovnih forumih.

O avtorici:

Ksenija Trs, dolgoletna knjižničarka na bibliobusu, je od leta 1992 predano uresničevala poslanstvo Mariborske knjižnice, kjer je povezovala knjižnico, knjige in ljudi. Njeno delo je presegalo okvire knjižničarstva: prinašala je kulturo v odročne kraje, gradila odnose z uporabniki ter s strokovnimi prispevki in javnim nastopanjem krepila ugled knjižničarjev in bralne kulture. Posebej se je posvečala približevanju knjig neuporabnikom, prilagajanju različnim izzivom ter iskanju rešitev, ki so vedno postavljale bralca v ospredje. Je tudi pisateljica in pesnica, avtorica knjige *Potujoči utrinki*, v kateri je zbrala zgodbe in razmisleke o delu potujočih knjižničarjev. Njena bibliografija obsega 83 enot, njen vpliv pa presega lokalno okolje in dosega širšo strokovno ter družbeno javnost. Od januarja letos je v pokoju, vendar ostaja dejavna in predana promociji potujočega knjižničarstva. Leta 2021 je prejela Čopovo priznanje za izjemne dosežke in vizijo o moči knjig, ki bogatijo skupnosti.

PLAKATI:

Slavenka Arsić Popović, Snežana Nenezić, Dejan Radojević, Narodna knjižnica Kruševac / **Jerneja Berginc**, Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin / **Črt Bevc**, Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper / **Emanuela Blažko Kalin**, Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica / **Ana Bukvić, Tina Šopić, Marijana Vrdoljak**, Mestna knjižnica Zadar / **Jernej Cetinski, Luka Mežan**, Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto / **Bernarda Ferderber, Igor Kuzmić, Valentina Mikec**, Društvo bibliotekarjev Bilogore, Podravine in Kalničkog prigorja / **Petra Jarkovič, Damjan Škaler**, Valvasorjeva knjižnica Krško, Posavska potujoča knjižnica / **Anita Kovačević, Silvija Perić**, Mestna knjižnica in čitalnica Virovitica / **Tjaša Ličen**, Lavričeva knjižnica Ajdovščina / **Nejc Perko**, Knjižnica dr. Toneta Pretnarja / **Estera Perković Sečen**, Mestna knjižnica Rijeka / **Ana Salopek**, Mestna knjižnica in čitalnica Vinkovci / **Vojka Sušnik**, Knjižnica Domžale / **Rok Ulaga**, Mestna knjižnica Postojna

Sponzorji:

Pokrovitelji:

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

